

Po wyposażeniu w niezbędne zasoby finansowe i ludzkie, organizacje te muszą być zachęcane do tworzenia sojuszków i partnerstw ze wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w walkę z pandemią.

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wzywa do skutecznego wspierania finansowego z funduszy europejskich działań prewencyjnych — w tym dostępu kobiet do rozwiązań z zakresu planowania rodziny — i opieki nad pacjentami i ich otoczeniem.

3.2.5 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny uważa, że należy wzmocnić zaangażowanie organizacji pozarządowych, partnerów społecznych, decydentów politycznych i zapewnić koordynację między wszystkimi zaangażowanymi stronami w tej istotnej walce. Komitet chce stać na straży tego działania, jako że wspomniana batalia ma priorytetowe i zasad-

nicze znaczenie dla wszystkich krajów, w których żyją zarażone populacje. Nie należy bowiem mieć złudzeń: z powodu braku zaangażowania większej ilości podmiotów, w związku z AIDS pojawia się już również problem głodu.

3.2.6 Unia Europejska musi skoncentrować się na zmniejszeniu kosztów farmaceutycznych poprzez utworzenie specjalnego partnerstwa z WTO. Komitet apeluje do państw członkowskich UE, aby przyłączyły się do inicjatywy kompleksowego i długoterminowego finansowania farmaceutyków (konferencja w Paryżu, luty 2006 r.) Komitet jest zdania, że zaangażowanie krajowych rad społeczno-gospodarczych powinno być wzmocnione poprzez ich włączenie w realizację, ocenę oraz monitorowanie tej nowej inicjatywy, aby w ten sposób zapewnić rzeczywistą kontrolę.

Bruksela, 18 maja 2006 r.

Przewodnicząca  
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego  
Anne-Marie SIGMUND

---

**Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie**

COM(2005) 548 końcowy — 2005/0221 (COD)

(2006/C 195/26)

Dnia 28 listopada 2005 r., Rada, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 3 maja 2006 r. Sprawozdawcą była Marie HERCZOG.

Na 427. sesji plenarnej w dniach 17-18 maja 2006 r. (posiedzenie z dnia 18 maja 2006 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 124 do 2 — 3 osoby wstrzymały się od głosu — przyjął następującą opinię.

## 1. Streszczenie

1.1 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny jednoznacznie popiera zalecenia Komisji dotyczące kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie. Zalecenia te są całkowicie zgodne ze strategią lizbońską zmierzającą w kierunku społeczeństwa opartego na wiedzy oraz z głównymi wytycznymi polityki zatrudnienia na lata 2005-2008.

1.2 EKES uważa, że jeśli wniosek zostanie wprowadzony w życie, powinien przyczynić się do ograniczenia skali problemów występujących na rynku pracy, a zwłaszcza do zmniejszenia rozbieżności pomiędzy przygotowaniem siły roboczej dostępnej na rynku a wymogami gospodarki.

1.3 Określenie przede wszystkim kluczowych kompetencji w zakresie wykształcenia może przyczynić się do osiągnięcia istotnego wspólnego celu, polegającego na tym, że młodzi

ludzie, zakończywszy wstępną edukację i kształcenie, będą posiadali kluczowe kompetencje w stopniu wystarczającym do prowadzenia dorosłego życia i osiągnięcia sukcesu na rynku pracy, zarówno jako pracownicy, jak i pracodawcy. Takie podejście sprawi, że jako dorośli będą w stanie rozwijać te kompetencje i aktualizować je przez całe życie, opierając się na solidnych podstawach wiedzy ogólnej, będącej jednym z warunków trwałej zdolności do adaptacji.

1.4 EKES uważa, że wśród instrumentów umożliwiających osiągnięcie tego celu, szczególne znaczenie ma takie przygotowanie nauczycieli, by z jednej strony byli w stanie skutecznie pomagać uczącym się w zdobywaniu kluczowych kompetencji zarówno w ramach szkolnictwa publicznego, jak i zawodowego czy w kształceniu dorosłych, a z drugiej, by sami potrafili stale zdobywać i rozwijać kluczowe kompetencje konieczne w ich życiu zawodowym.

1.5 Udzielając swego poparcia dla tych ogólnych celów, EKES stwierdza jednak, że istotne jest, by młodzi ludzie, którzy przedwcześnie opuścili system szkolny, mieli możliwość uzyskania pomocy, w ramach nieformalnych programów kształcenia, w zdobywaniu kluczowych kompetencji wspomnianych we wniosku.

1.6 Wobec starzenia się społeczeństwa konieczne jest zatrzymanie starszych pracowników dłużej na rynku pracy, w związku z czym EKES uważa, że jest sprawą podstawowej wagi, by w państwach członkowskich starsi pracownicy również mieli okazję zdobycia brakujących im kompetencji oraz by państwa członkowskie zadbały o taką infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową, która umożliwia utrzymanie i rozwój zdobytych już umiejętności.

1.7 EKES uznaje podstawową rolę partnerów społecznych, jako kluczowych podmiotów na rynku pracy, w procesie realizacji i monitorowania wyznaczonych celów. Wspólne działania europejskich partnerów społecznych w dziedzinie uczenia się przez całe życie w ramach ich pierwszego wieloletniego programu prac na lata 2003-2005 znalazły wyraz w „Ramach działań na rzecz rozwijania kompetencji i kwalifikacji przez całe życie” (*Framework of Actions for the Lifelong Development of Competences and Qualifications*), a dalsze działania są przewidziane w kolejnym wieloletnim programie na lata 2006-2008, w ramach którego europejscy partnerzy społeczni będą debatować nad możliwością dobrowolnego porozumienia w tej dziedzinie.

1.8 EKES wzywa także do aktywniejszego udziału organizacji pozarządowych w całym procesie i zaleca wzmocnienie dialogu ze społeczeństwem obywatelskim

1.9 Dostęp do wiarygodnych danych statystycznych umożliwiających monitorowanie i ocenę postępów w osiąganiu celów w zakresie edukacji i kształcenia przez całe życie ma podstawowe znaczenie. Z tego też powodu EKES popiera wniosek Komisji Europejskiej w sprawie gromadzenia danych statystycznych dotyczących edukacji i uczenia się przez całe życie. Wniosek ten ustanawia ramy gwarantujące harmonizację, a nawet ujednoczenie metod gromadzenia danych oraz udoskonalenie ich wiarygodności i porównywalności w państwach członkowskich. Należy dołożyć starań, by zgromadzone dane były stale uaktualniane i na tyle wiarygodne, by można było przeprowadzać analizy głównych elementów składających się na cele polityczne Unii.

## 2. Wprowadzenie <sup>(1)</sup>

2.1 Po wieloletnich badaniach, pracach przygotowawczych i konsultacjach Komisja przedłożyła swoją propozycję zintegrowanego programu działań w zakresie edukacji i uczenia się

<sup>(1)</sup> Opinia EKES-u „Zintegrowany program działań w zakresie kształcenia ustawicznego” – SOC/176 – sprawozdawca: Christoforos KORYFIDIS – DzU C 221 z 8.9.2005 r.

przez całe życie. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wyraża swe zadowolenie z tego faktu i zwraca uwagę, że pomysły przedstawione w niniejszej opinii mają na celu jak największą skuteczność i sprawniejszą realizację konkretnych propozycji Komisji Europejskiej.

2.2 W tym kontekście zapatrywania EKES-u na wniosek Komisji wynikają głównie z wiedzy, którą on posiada i doświadczenia, które zgromadził w zakresie:

2.3 – przeszkód nagromadzonych na drodze do osiągnięcia celów lizbońskich,

2.4 – opóźnienia w dostosowaniu kształcenia i edukacji do wymogu wydajności <sup>(2)</sup>,

2.5 – sytuacji demograficznej Europy,

2.6 – zaniepokojenia zauważalnego od niedawna w Europie i na całym świecie co do możliwości znalezienia rozwiązań dla wyżej wymienionych problemów <sup>(3)</sup>.

## 3. Omówienie wniosku Komisji

3.1 Grupa robocza ds. „Kompetencji podstawowych” <sup>(4)</sup>, która rozpoczęła prace w 2001 r. w ramach programu roboczego *Edukacja i kształcenie 2010* opracowała system odniesienia dla kluczowych kompetencji koniecznych w społeczeństwie opartym na wiedzy. Wydała wiele zaleceń mających na celu zapewnienie każdemu obywatelowi możliwości zdobycia tych kompetencji <sup>(5)</sup>.

3.2 Najważniejszym wspólnym celem jest zadbanie o to, by zakończywszy wstępną edukację i kształcenie, młodzi ludzie nabyli kluczowe kompetencje w stopniu przygotowującym ich do dorosłego życia, a jako dorośli byli w stanie rozwijać te kompetencje i aktualizować je przez całe życie.

3.3 Zalecenia wymieniają następujące kompetencje kluczowe: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 2) porozumiewanie się w językach obcych; 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne; 4) kompetencje informatyczne; 5) zdolność uczenia się; 6) kompetencje interpersonalne, międzykulturowe i społeczne; 7) przedsiębiorczość; 8) ekspresja kulturalna. Zalecenie opisują wiedzę, umiejętności i postawy odpowiadające każdej z tych dziedzin.

3.4 Prace prowadzone w zakresie kompetencji kluczowych są ściśle powiązane z licznymi innymi inicjatywami i bieżącymi działaniami. Należy tu wymienić np. bieżące prace nad wprowadzeniem europejskich ram kwalifikacyjnych (ERK), wysiłki zmierzające do większej przejrzystości systemu kwalifikacji (np. uznanie kwalifikacji zdobytych w procesie nieformalnej nauki).

<sup>(2)</sup> Opinia EKES-u „Kształcenie a wydajność” (SOC/183) z 28.10.2004 r. – sprawozdawca: Christoforos KORYFIDIS – DzU C 120 z 20.05.2005

<sup>(3)</sup> Patrz raport Wima Koka w sprawie śródkresowego przeglądu strategii lizbońskiej w marcu 2005 r. ([http://europa.eu.int/comm/lisbon\\_strategy/pdf/2004-1866-FR-complet.pdf](http://europa.eu.int/comm/lisbon_strategy/pdf/2004-1866-FR-complet.pdf))

<sup>(4)</sup> Grupa robocza wybrała raczej pojęcie „kompetencji”, które jest zlepszeniem takich pojęć jak wiedza, umiejętności i postawy; użyła też pojęcia „kluczowa kompetencja” w odniesieniu do kompetencji potrzebnych każdej osobie. Użycie to pokrywa więc podstawowe umiejętności, jednak wychodzi też poza nie.

<sup>(5)</sup> Grupa robocza ds. „Podstawowych kompetencji”, raport z postępów osiągniętych w roku 2003 i 2004: [http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/objectives\\_en.html#basic](http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/objectives_en.html#basic)

3.5 Wniosek proponuje europejskie narzędzie referencyjne służące określeniu kluczowych kompetencji koniecznych dla wszystkich, wspomaga więc państwa członkowskie w ich wysiłkach na rzecz włączenia kompetencji kluczowych do ich strategii wdrażania edukacji i kształcenia przez całe życie.

3.6 Mamy tu do czynienia z narzędziem referencyjnym mającym pomóc decydentom politycznym, usługodawcom z sektora kształcenia, pracodawcom i samym uczącym się w osiągnięciu wspólnych celów — w skali krajowej i europejskiej.

3.7 Zalecenia określają kluczowe kompetencje konieczne dla każdego obywatela w gospodarce i społeczeństwie opartych na wiedzy. Uznają one, że decyzje dotyczące wdrażania należy podejmować na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Zalecenia wzywają państwa członkowskie do zadbania o to, by wszyscy posiadali kluczowe kompetencje po zakończeniu wstępnej edukacji i szkoleń oraz zachęca je, by uwzględniając europejskie kryteria odniesienia, przeciwdziałały występowaniu nierówności w zakresie edukacji.

3.8 W stosunku do dorosłych, zalecenia mówią o utworzeniu, z pomocą partnerów społecznych, ogólnej infrastruktury zapewniającej obywatelom starszym dostęp do instrumentów poszerzania zakresu wiedzy.

3.9 W zaleceniach wzywa się również Komisję, by zachęcała do przeprowadzenia — na szczeblu krajowym — reform polegających na wykorzystaniu wzajemnego uczenia się przez zainteresowanych (*peer learning*), na wymianie doświadczeń oraz na systematycznym monitorowaniu postępów dokonanych na drodze do osiągnięcia celów.

3.10 Zalecenia nie zawierają uwag dotyczących budżetu wspólnotowego.

#### 4. Ogólne uwagi EKES-u

4.1 Celem zalecenia jest wsparcie wysiłków państw członkowskich na rzecz rozwoju ich systemów wstępnej edukacji i kształcenia, oferty kształcenia i szkoleń dla osób dorosłych oraz całego systemu uczenia się przez całe życie, poprzez opracowanie narzędzia referencyjnego w zakresie kluczowych kompetencji. Choć dyskusje ekspertów dotyczące dokładnej definicji kompetencji kluczowych pozostają nadal uzasadnione (i niezbędne), to zalecenia wyraźnie określają pożądane kierunki rozwoju wstępnej edukacji szkolnej oraz kształcenia dorosłych.

4.2 We wcześniejszej opinii dotyczącej powiązań między kształceniem zawodowym a wydajnością<sup>(6)</sup>, EKES wypowiadał się krytycznie o braku — we wszystkich państwach członkowskich — dostatecznej koordynacji i jednolitości w zakresie systemów edukacyjnych. Zarzuty dotyczyły tego, że w każdym państwie członkowskim system kształcenia ustawicznego odcięty jest od reszty systemu nauczania, a jego powiązanie z

życiem społeczno-gospodarczym jest niewystarczające. W większości przypadków program edukacyjny jest ukierunkowany zbyt bezpośrednio na zapotrzebowanie krótkoterminowe, co w dłuższej perspektywie może prowadzić do obrania złego kierunku. Z tego względu Komitet uważa, że zalecenia w sprawie kompetencji kluczowych mogą służyć za wspólny, ogólny system odniesienia dla różnych programów edukacyjnych oraz stanowić zasadę przewodnią, na podstawie której podsystemy edukacyjne mogą działać harmonijnie.

4.3 Również ocena realizacji strategii wspólnotowej pokazuje różnorodność interpretacji pojęcia kompetencji kluczowych oraz niespójność poszczególnych programów praktycznych, która z tego wynika. Od wielu lat, zarówno w ramach UE, jak i poza nią, prowadzona jest dyskusja w sprawie ustalenia naukowej i jednocześnie konkretnej definicji pojęcia kompetencji. I tak OECD określiła w ramach niezależnego projektu DeSeCo kompetencje kluczowe uznane za najważniejsze (które tylko częściowo pokrywają się z kompetencjami wymienionymi we wniosku).

4.4 Zgodnie z elementarną logiką koncepcji tzw. społeczeństwa opartego na wiedzy, zdobywanie wiedzy, dającej przewagę na rynku pracy i gwarantującej sukces społeczny, jest przedmiotem współzawodnictwa (konkurencji) między poszczególnymi grupami i jednostkami w społeczeństwie. Jednym z celów działania państwa i wprowadzonych przez rządy strategicznych programów edukacyjnych powinno być zapewnienie równego dostępu i równych szans dla wszystkich.

4.5 Zgodnie z treścią zalecenia, w odniesieniu do kompetencji i uczenia się przez całe życie, należy podkreślić, że konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi nie tylko na nabywanie różnych kompetencji, ale również na konieczność zachowania — za pomocą specjalnych programów — już zdobytych umiejętności.

4.6 Wdrożenie zaleceń w sprawie kluczowych kompetencji jest głównym wyzwaniem dla systemów edukacyjnych państw członkowskich. Ich włączenie do systemu — przede wszystkim w zakresie kształcenia wstępnego, a zwłaszcza do systemów edukacyjnych, które nie odeszły jeszcze od sztywnej organizacji nauczania opartej na podziale na przedmioty — wymaga całkowicie nowego podejścia.

4.7 Zalecenia stanowią przynajmniej równie wielkie wyzwanie dla nauczycieli pracujących w systemie nauczania, jeśli chodzi o zmianę ich podejścia i przygotowania zawodowego. Z tego powodu EKES uważa, że szczególne znaczenie ma takie przygotowanie nauczycieli, by z jednej strony byli w stanie skutecznie pomagać uczącym się w zdobywaniu kluczowych kompetencji, zarówno w szkolnictwie publicznym, jak i nauczaniu zawodowym czy w kształceniu dorosłych, a z drugiej strony, by sami potrafili stale zdobywać i rozwijać kluczowe kompetencje konieczne w ich życiu zawodowym.

<sup>(6)</sup> Opinia EKES-u „Kształcenie a wydajność” (SOC/183) z 28.10.2004 r. – sprawozdawca: Christoforos KORYFIDIS – DzU C 120 z 20.05.2005 r.

4.8 Zgodnie z wnioskiem, ważnym aspektem spójności społecznej jest wspieranie ludzi starszych<sup>(7)</sup> w zdobywaniu użytecznych kompetencji. Dążąc do wzrostu zatrudnienia, będącego priorytetowym celem UE, państwa członkowskie koncentrują swoją uwagę i środki przyznane na działania edukacyjne na uczestnikach kształcenia wstępnego oraz ludności w wieku produkcyjnym. Wywołuje to liczne słuszne pytania dotyczące braku kompetencji u osób należących do starszych grup wiekowych. W niektórych dziedzinach już dziś istnieje wyraźna przepaść między pokoleniami, jak np. w zakresie podstawowych umiejętności informatycznych. Większość państw członkowskich określiła swoje krajowe cele strategiczne, na przykład wspieranie administracji elektronicznej lub elektroniczny dostęp do ważnych dla obywateli informacji i usług, co sprawia, że warunkiem skorzystania z prawa do informacji oraz uczestnictwa w życiu społecznym jest opanowanie kluczowych kompetencji (np. podstawowych umiejętności informatycznych). Dążenie do osiągnięcia tych celów może mieć zatem negatywny wpływ na spójność społeczną, ponieważ osoby starsze, podobnie jak inne grupy społeczne będące w trudnej sytuacji, są wykluczone z udziału w programach wspierających zdobywanie istotnych kompetencji.

4.9 Ponieważ realizacja edukacji opartej na kompetencjach ma bardzo złożony wpływ na politykę edukacyjną, umożliwienie na całym obszarze UE stałego dialogu między ekspertami w tej dziedzinie oraz udostępnienie wyników tej wymiany poglądów opinii publicznej byłoby nadzwyczaj istotne. Wobec złożoności zagadnienia pożądanym byłoby, aby Komisja — zgodnie z uprawnieniami wynikającymi z Traktatu ustanawiającego WE i w poszanowaniu zasady pomocniczości — wsparła ekspertów państw członkowskich w dziedzinie polityki edukacyjnej, nie tylko w określaniu celów, ale również w opracowywaniu poszczególnych procedur, potencjalnych sposobów ich realizacji oraz stwierdzaniu ewentualnych trudności (oprócz popularyzowania przykładów dobrych wzorców, wymiana doświadczeń powinna również umożliwiać wyciągnięcie wniosków z niepowodzeń).

## 5. Gromadzenie danych statystycznych z dziedziny edukacji i uczenia się przez całe życie

5.1 W tym zakresie zagadnienie uczenia się przez całe życie jest ściśle powiązane z wnioskiem w sprawie statystyk z dziedziny kształcenia się przez całe życie<sup>(8)</sup>.

5.2 Wniosek w sprawie rozporządzenia zakłada, że Unia Europejska coraz częściej potrzebuje porównywalnych statystyk i wskaźników z dziedziny edukacji, szkoleń i uczenia się przez całe życie, ponieważ umożliwiają one wsparcie otwartej metody koordynacji działań dotyczących edukacji i szkoleń.

5.2.1 Współpraca i wymiana danych pomiędzy państwami członkowskimi oparta była dotąd na milczącej umowie. Wniosek w sprawie rozporządzenia ma na celu utworzenie podstawy prawnej dla trwałego systemu kompilowania danych dotyczących edukacji, które będą fundamentem dyskusji na temat różnych obszarów polityki w różnych dziedzinach na poziomie UE.

5.2.2 Celem jest tu ustalenie ram dla wszystkich obecnych i przewidywanych działań w dziedzinie statystyk dotyczących

edukacji i uczenia się przez całe życie, z wyjątkiem kształcenia zawodowego w przedsiębiorstwach, objętego ankietą przeprowadzoną przez Eurostat na temat kształcenia zawodowego (badanie CVTS), którego dotyczy przyjęte ostatnio rozporządzenie.

5.2.3 Wniosek dotyczy wyłącznie statystyk z dziedziny edukacji, szkoleń i uczenia się przez całe życie, które mają być dostarczane Komisji w celu tworzenia statystyk wspólnotowych.

5.2.4 Głównym celem rozporządzenia jest wprowadzenie wspólnych standardów statystycznych umożliwiających tworzenie zharmonizowanych danych oraz ustanowienie w ten sposób wspólnych ram dla systematycznego opracowywania statystyk Wspólnoty z dziedziny edukacji i uczenia się przez całe życie.

5.3 Jest nadzwyczaj istotne, by strategiczne cele Unii Europejskiej zostały wyznaczone na podstawie całościowego i realistycznego obrazu właściwych procesów. Niemniej ważne jest, by oceny, które następnie w czasie wdrażania strategii zostaną uznane za najważniejsze, były przygotowane na podstawie gromadzonych danych, zbiorów danych otrzymywanych regularnie i wiarygodnych pod względem metodologicznym oraz na podstawie wpływających z nich wniosków. Ważna jest też dostępność danych i wskaźników umożliwiających porównania w skali międzynarodowej.

5.3.1 W rzeczywistości środki szkoleniowe są rozdzielane bardzo nieproporcjonalnie. Poza tym kształcenie dorosłych, już poza ramami szkolnictwa, w większości przypadków nie prowadzi do wyeliminowania istniejących nierówności, lecz do ich pogłębienia (jak to wykazują dane zebrane na ten temat). Korzystnym elementem w monitorowaniu i ocenie tego aspektu mogłoby być regularne dostarczanie danych na podstawie jednolitych zasad podstawowych i założeń metodologicznych.

5.4 Obecnie równolegle stosuje się wiele ankiet statystycznych, często niezależnie od siebie, które dotyczą różnych obszarów edukacji, kształcenia i kształcenia dorosłych. Same systemy gromadzenia danych Unii Europejskiej, nawet wzbogacone o noweankiety statystyczne, których opracowywanie właśnie rozpoczęto, nie mogą pokryć całego obszaru tego zagadnienia. Ze względu na naturę Eurostatu, występuje pewna różnica pomiędzy jego ankietami statystycznymi, ich treścią, ich kierunkiem, a ankietami innych organizmów zajmujących się gromadzeniem danych.

5.5 Pożądane by było, aby mając na względzie jak najważniejsze wykorzystanie źródeł, uniknąć nieuzasadnionego z punktu widzenia naukowego nakładania się danych w ramach regularnego ich zbierania. Należy jednak systematycznie czynić starania, by wyniki różnych ankiet mogły się w jakiś sposób dopełniać. Zagwarantować jedno i drugie może tylko ścisła współpraca naukowa z wyspecjalizowanymi organizmami spoza Unii Europejskiej (OECD, *Association internationale pour l'évaluation du rendement scolaire* — *International Association for the Evaluation of Educational Achievement* (IEA)) i wzajemne dopełnianie się ankiet statystycznych.

<sup>(7)</sup> Definicja pojęcia „ludzie starsi”: osoby poza i/lub osoby, które ostatecznie opuściły fazę aktywności?

<sup>(8)</sup> Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie tworzenia i rozwoju statystyk z dziedziny edukacji i uczenia się przez całe życie (COM(2005) 625 końcowy) – 2005/0248 (COD).

5.6 W dzisiejszej sytuacji współpraca techniczna z organizacjami spoza Unii wydaje się istotna, gdyż obecnie mierzenie kluczowych kompetencji nie leży w gestii Eurostatu — europejskiego instytutu statystycznego. Jeśli chodzi o mierzenie kompetencji, szczególną rolę mogą tu odegrać ankiety przeprowadzane przez OECD, zwłaszcza program PISA i przygotowywany obecnie program mający na celu mierzenie kompetencji ludności dorosłej, nazwany PEICA (*Programme pour l'évaluation internationale des compétences des adultes*).

5.7 Obserwuje się bardzo duże zapotrzebowanie na statystyki przydatne do opracowania strategii oraz na dane przydatne do oceny dokonanych postępów. Zapotrzebowanie na statystyki oparte na aktualnych danych znacznie wzrasta. Jest sprawą podstawowej wagi, by państwa członkowskie gromadziły dane, opierając się na podobnej metodologii, i by wiarygodność oraz porównywalność danych były priorytetem.

## 6. Uwagi szczegółowe

6.1 Korzystanie z systemu gromadzenia danych jest szczególnie kosztowne. Świadom tego problemu, EKES utrzymuje, że w zależności od zdolności państw członkowskich do podjęcia się tego zadania, w perspektywie długoterminowej uzasadnione byłoby rozważenie możliwości skrócenia pięciolet-

niego cyklu gromadzenia danych dotyczących uczenia się przez całe życie, tzn. zwiększenia częstotliwości przeprowadzania ankiet. Rozwiązaniem zagadnienia gromadzenia danych, w perspektywie krótkoterminowej, mogłoby być uzupełnienie wielkich ankiet statystycznych dotyczących obszarów najbardziej ważkich politycznie częstszymi, nawet corocznymi, bardziej ukierunkowanymi badaniami i ankietami na mniejszą skalę. Takie ukierunkowane ankiety oraz analizy oparte na wpływających z nich wnioskach, mogłyby umożliwić monitorowanie najważniejszych z politycznego punktu widzenia procesów, jak i ocenę, w jakim stopniu wspólnotowe cele w zakresie uczenia się przez całe życie zostały osiągnięte.

6.2 Wydaje się uzasadnione, by gromadzenie danych dotyczących kształcenia w przedsiębiorstwach również podlegało rozporządzeniu, którego dotyczy wniosek, zważywszy na fakt, że jest to bardzo ważny dział uczenia się przez całe życie. Obecnie przeprowadzana jest ankieta, organizowana raz na pięć lat, dotycząca ustawicznego kształcenia zawodowego w części placówek zajmujących się kształceniem tego typu (kształcenie w przedsiębiorstwach zatrudniających dziesięć lub więcej osób). Badanie to nie dostarcza jednak żadnych danych dotyczących kształcenia w przedsiębiorstwach zatrudniających mniej niż dziesięć osób.

Bruksela, 18 maja 2006 r.

Przewodnicząca  
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego  
Anne-Marie SIGMUND